

AFGESTUDEERD: EN NU? **Tekst** Claartje van Sijl **Van academische discussie naar de kunst van het geleefde leven**

Gepromoveerd in de filosofie en op avontuur in het land van de zelfstandig ondernemers

De eeuwige vraag bij familiediners en bargesprekken: filosofie, wat ga je daar mee doen? 'Carrière maken' in de filosofie? Of inderdaad een existentiële crisis? (Oud-)studenten aan het woord over hun plannen en bezigheden na de studie. Deze keer **Claartje van Sijl** over haar ervaringen als levensloopbaan counselor.

Als eerstejaars filosofie-student heb ik met een groepje medestudenten het faculteitsblad nieuw leven ingeblazen: De Filosoof was geboren. Dat het blad er 12 jaar later nog steeds fris bij ligt, had ik toen als hoofdredacteur niet durven dromen. Op deze plaats in De Filosoof te schrijven verwondert mij ook, omdat mijn verhaal wel en niet in deze rubriek past. Mijn afstuderen is al lang geleden en na een tussenstap als studieadviseur begon ik aan een promotietraject. Eenmaal gepromoveerd(1) ben ik verder gegaan als zelfstandig counselor.

Wat mij oorspronkelijk tot de filosofie aantrok en wat mij ook nu nog inspireert, is de manier waarop filosofie door vragen te stellen complexe problemen kan verhelderen. Gaandeweg heb ik ontdekt dat ik dat vermogen om helderheid te creëren niet alleen wil benutten in academische discussies, waar het aankomt op nauwkeurige argumenten en minutieuze verantwoording, maar het juist in het praktisch geleefde leven wil inzetten ten behoeve van anderen. Tijdens mijn promotie was ik grotendeels op papier in een specialistische discussie verwickeld met mensen op grote afstand qua ruimte en tijd. Daarna had ik behoefte aan een functie waarin ik in een direct, diepgaand gesprek zichtbaar verschil kon maken in het leven van degene tegenover mij. Tegelijkertijd was ik erg gehecht aan de vrijheid, de zelfstandigheid en flexibiliteit van het werken als onderzoeker. In die context was "mijn eigen werk creëren en mijn eigen baas zijn" een gedachte die klein begon en steeds meer voet aan de grond kreeg.(2)

De academische wereld en diegenen die daarin werkzaam zijn houden wel een bijzondere plek in mijn hart. Uitgaande van mijn eigen ervaring als wetenschapper richt ik mij daarom als zelfstandig levensloopbaan counselor vooral op academici (masterstudenten, promovendi, postdocs, UD's...) die opnieuw de koers in hun werk en leven willen bepalen. Met andere woorden: doe mij die existentiële crisis, maar wel graag die van een ander!

Nee, dat is gekheid: mijn klanten functioneren rationeel gezien uitstekend. Zij zijn intelligent en goed in staat om hun boontjes te doppen. Dat ze dan soms toch vastlopen, komt vaak omdat hun verstand wegredeneert of kapot argumenteert wat hun gevoel hen ingeeft. Misschien ken je dat wel: een vage onvrede, het soms knagende besef dat er iets niet lekker gaat waar je verstand maar niet de vinger op kan leggen of überhaupt naar wil luisteren. Of anderzijds: je weet verstandelijk gezien precies wat en hoe je iets moet doen, en toch lukt het maar niet om het ook

daadwerkelijk in praktijk te brengen. Wat mij boeit, is hoe filosofische en oplossingsgerichte counseling dan een voelbare, zichtbare verandering op gang kan brengen. Door middel van vragende dialoog daag ik mijn klanten uit om anders tegen hun verhaal aan te kijken. Met bewustwordings-oefeningen zorg ik ervoor dat ze daarbij "uit hun hoofd" komen zodat ze werkelijk kunnen waarnemen wat hun lichaam vertelt en ze de stem van hun hart kunnen horen. Zo help ik tussen rede en emotie vastgelopen denkers om weer in beweging te komen, persoonlijke obstakels te overwinnen en ik inspireer ze tot persoonlijke groei.

De antagonie tussen rede en emotie is in de filosofie natuurlijk van oudsher onderwerp van verhitte discussie. Kunstige redeneringen die vaak het ene of het andere verabsoluteren helpen echter niet zonder meer om in je eigen dagelijkse leven een prettig evenwicht te vinden tussen je hoofd en je hart. In het bijzonder de Hellenistische scholen van de Stoïcijnen en de Epicureërs bieden inspirerende pogingen om de kunst van het evenwichtig leven uit te werken. Ik beschouw mijzelf niet als aanhanger van één van deze stromingen, maar gebruik ze wel als klankbord. Met een filosofisch orkest op de achtergrond en een instrumentarium aan coachvaardigheden ga ik zo met mijn klanten de diepte in bij loopbaan- en levensvragen. Zo gebruik ik niet alleen mijn analytisch vermogen, maar geef ik ook ruimte aan bijvoorbeeld mijn creativiteit en empathie.

Dit ondernemers-avontuur geeft mij tot dusver enorm veel voldoening, maar vergt ook de nodige moed. Loslaten van verwachtingen en opschorten van vooroordelen: theoretisch zou dat niet zo'n probleem moeten zijn voor een filosoof, maar probeer die theorie maar eens in de praktijk te brengen!

(1) Mijn proefschrift is getiteld "Stoic Philosophy and the Exegesis of Myth" (Quæstiones Infnitæ vol. 61, 2010), promotor prof.dr. K.A. Algra, co-promotor dr. T. Tieleman.

(2) Meer informatie over mijn bedrijf "Van Sijl Counseling en Training" vind je op www.vansijl.com. Je kunt me ook mailen via claartje@vansijl.com.